UNIVERSITÄTS
BIBLIOTHEK
WUPPERTAL

BERGISCHE
UNIVERSITÄT
WUPPERTAL

Universitätsbibliothek Wuppertal

M. Tullii Ciceronis Orationes diligentius recognitae & aptiore serie repositae

Cicero, Marcus Tullius

Lutetiae Paris, 1522

In M. Antonium, Philippica Decima. Oratio LIII.

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.
Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

urn:nbn:de:hbz:468-1-431

Visual Library

IN M. ANTONIVM, PHILIPPICA DECIMA. ORATIO.LIII.

MAXIMAS tibi Panſa gratias omẽs & habere,& agere debemus: qui cũ hodierno die Senatũ te non habiturũ arbitraremur: vt M.Bruti pręſtantiſſimi ciuis literas accepiſti, ne minimã q̃dem moram interpoſuiſti,quin q̃primũ maximo gaudio & gratulatiõe frueremur. cũ factum gratũ om̃ibus debet eſſe:tum vero oratio,qua recitatis literis vſus es.declaraſti em̃ verum eſſe id,qđ ego ſemper ſenſi.neminem alterius,q ſuę confideret,virtuti inuidere.Itaq; mihi,q plurimis officiis ſum cũ Bruto,& maxima familiaritate coniunctus,minus multa de illo dicenda ſunt.quas em̃ partes ipſe mihi ſumpſerã,eas præoccupauit oratio tua.Sed mihi P.C. neceſſitatẽ attulit paulo plura dicẽdi,ſentẽtia eiꝰ,q rogatꝰ eſt ante me:a quo ita ſępe diſſentio,vt iã verear,ne id qđ minime fieri debet,minuere amicitiã noſtrã videat̃ ꝑpetua diſſenſio.Quę eſt.n.iſta tua oratio Calene? quæ mẽs?q nunq̃ poſt Cal.Ian.idẽ ſenſeris,qđ is,q te ſentẽtiã prius rogat?cur nũq̃ tã frequẽs Senatus fuit,ꝙ vnus aliq̃s tuã ſententiã ſecutus ſit?cur ſemp tui diſſimiles defendis?cur cũ te & vita,& fortuna tua ad otiũ,& ad dignitatẽ inuitet:ea ꝓbas,ea decernis,ea ſentis, quę ſunt inimica & otio cõmuni,& dignitati tuę?Nã vt ſuperiora omittã:hoc certe qđ mihi maximã admirationẽ mouet,nõ tacebo.Qđ em̃ tibi cũ Brutis bellũ?cur eos, quos oẽs venerari debemus,ſolus oppugnas?alterũ circũſederi non moleſte fers: alterum tua ſentẽtia ſpolias his copiis,quas ipſe ſuo labore,& periculo ad Reip.non ad ſuũ pręſidium, per ſe nullo adiuuãte cõfecit.Quis eſt iſte tuus ſenſus?quæ cogitatio? Brutos vt nõ ꝓbes? Antonios ꝓbes? quos oẽs chariſſimos habẽt,tu oderis?quos acerbiſſime oẽs oderũt,tu cõſtãtiſſime diligas?Ampliſſimę tibi fortunę ſunt,ſummus honoris gradus:filius,vt & audio,& ſpero,natus ad laudẽ: cui cũ Reip.cauſa faueo,tum etiã tua.Quęro igit̃ eũ Bruti ſimilem malis,an Antonii?ac ꝓmitto vt de tribus Antoniis eligas,quẽ velis.D.Brutꝰ melior eſt inquies.Cur igitur nõ his faues? eos laudas,quorũ ſimilẽ filiũ tuũ eſſe vis?ſimul em̃ Reip.cõſulis,& ꝓponis illi exempla ad imitandũ.Hoc vero Q.Fuſi copioſius ſine offenſione noſtræ amicitiæ,ſic tecũ,vt a te diſſentiens,Senator quęro:ita em̃ dixiſti,& q̃dẽ de ſcripto:nã te inopia verbi lapſum putarẽ,niſi tuã in dicendo facultatẽ noſſem:literas Bruti recte & ordine ſcriptas videri.qđ q̃d eſt aliud,q̃ librariũ Bruti laudare,non Brutũ?vſum in Rep.Calene magnũ iã habere & debes & potes.quãdo ita decerni vidiſti?aut quo S.C.huiꝰ generis,ſunt em̃ innumerabilia,bene ſcriptas literas decretum a Senatu?qđ verbũ tibi non excidit,vt ſępe fit,fortuitu.ſcriptũ,meditatũ,cogitatũ,attuliſti.hanc tibi conſuetudinẽ pleriſq; in rebus bonos obtrectãdi ſi q̃s detraxerit,q tibi velit obtrectare,nõ relinquet.Quãobrẽ collige te,placaq; animũ aliquãdo,& mitiga: audi viros bonos,q̃bus vteris multũ:loquere cũ ſapiẽtiſſimo hoĩe genero tuo ſępius,q̃ tu ipſe tecũ. tũ deniq; ampliſſimi honoris nomẽ obtinebis.An vero hoc ꝓ nihilo putas?in quo equidẽ ꝓ amicitia tua iure dolere ſoleo:efferri hęc foras?& ad populi Ro.aures ꝑuenire?ei qui primus ſententiã dixerit,neminẽ aſſenſum.qđ etiã hodie futurum arbitror. Legiones abducis a Bruto: quas?nẽpe illas,quas ille ab Antonii ſcelere auertit,& ad Rẽp.ſua auctoritate traduxit.Rurſus igit̃ vis nudatũ illũ,atq; ſolũ ab Rep.relegatũ videri.Vos aũt P.C.ſi M.Brutũ deſerueritis,& ꝑdideritis,quẽ tandẽ ciuẽ habebitis,quẽ ornetis?cui fauebitis?niſi forte eos q Diadema poſuerunt,cõſeruandos:eos,q nomẽ Regis ſuſtulerũt,deſerendos putatis.Ac de hac q̃dẽ diuina atq; immortali laude Bruti ſilebo:quę gratiſſima memoria oĩm ciuium incluſa, nondũ auctoritate publica teſtata eſt.tantam ne patientiam dii boni,tantã moderationẽ,tantam in iniuria tranquillitatem,& modeſtiam?qui cum Prætor vrbanus eſſet, vrbe caruit:ius non dixit,cum omne ius populi Ro.recuperaſſet:cumq; concurſu quotidiano bonorum omnium, qui admirabilis ad eũ fieri ſolebat,præſidioq; Italię cunctæ ſeptus poſſet eſſe, abſens iudicio bonorum defenſus eſſe maluit,q̃ præſens manu: qui ne Apollinares q̃dẽ ludos, ꝓ ſua populiq; Ro.dignitate apparatos ꝑ̃ſens fecit,ne quã viã patefaceret ſceleratorũ hoĩm audaciæ.q̃q̃ q vnq̃ aut ludi,aut dies lętiores fuerunt,q̃ cũ in ſingulis verſibus populus Ro.maximo clamore & plauſu Bruti memoriã proſequebat̃?corpus aberat liberatoris:libertatis memoria aderat,in qua Bruti imago cerni videbat̃.At hunc his ipſis ludorũ diebus videbam in inſula clariſſimi adoleſcẽtis Luculli ꝓpinq̃ ſui nihil niſi de pacę & cõcordia ciuiũ cogitantem.eundem

Margin notes: Q; pro vt. — De ſcripto dicere. — Obtrectandi bonos. — Pretor vrbanus. — Apollinares ludi.

vidi poſtea Veliȩ cedentẽ Italia,nequa oriretur belli ciuilis cauſa ꝓpter ſe. O ſpectaculum il
lud non modo hominibus,ſed vndis ipſis,& littoribus luctuoſum:cedere e patria ſeruatorẽ
Lapſis paucis diebus. eius,manere in patria ꝓditores.Caſſius lapſis paucis poſt diebus conſequebaẗ:vt me puderet
P.C.in eam vrbẽ redire,ex qua illi abirent.Sed quo cõſilio redierim,initio audiſtis, poſt eſtis
experti.Expectatũ igitur tempus a Bruto eſt.nam quoad vos oĩa pati vidit, vſus eſt ipſe in=
credibili patientia:poſteaq̃ vos ad libertatẽ ſenſit erectos,pręſidia veſtrę libertati parauit.At
cui peſti,quantęq; reſtitit?Si em̃ C.Antonius qđ aĩo intenderat,ꝑficere potuiſſet(potuiſſet
aũt,niſi eius ſceleri virtus M.Bruti obſtitiſſet)Macedoniã,Illyricũ,Gręciam ꝑdidiſſemus.
eſſet vel receptaculũ pulſo Antonio,vel agger oppugnandę Italię Græcia: quæ quidẽ nunc
M.Bruti imꝑio,auctoritate,copiis non inſtructa ſolũ,ſed etiam ornata tendit, dextram Ita
lię,ſuumq; ei pręſidium pollicetur.Qđ qui ab illo abducit,exercitũ pulcherrimũ,& præſidiũ
firmiſſimũ adimit reip.Equidem cupio hęc q̃primũ Antoniũ audire,vt intelligat nõ D.Bru
tum,quem vallo circũſedet,ſed ſe ipſum obſideri.Tria tenet oppida toto in orbe terrarum:
habet inimiciſſimã Galliã:eos etiã,q̃bus confidebat,alieniſſimos Tranſpadanos:Italia oĩs in
feſta eſt:exteræ nationes a prima ora Gręcię vſq; ad Aegyptũ optimorũ,& fortiſſimorũ ciui
um imperiis,& p̃ſidiis teneñ.Erat ei ſpes vna in C.Antonio:qui duorum fratrum ætatibus
medius interiectus,vitiis cũ vtroq; certabat.qui tanq̃ extruderet a Senatu in Macedoniã, &
non contra prohiberetur proficiſci,ita cucurrit.Quę tẽpeſtas dii immortales, quæ flamma,
quę vaſtitas,quę peſtis Gręcię fuiſſet?niſi incredibilis vis,ac diuina virtus Cęſaris,furẽtis ho
minis conatũ atq; audaciam compreſſiſſet.Quę celeritas illa Bruti?quę cura?quę virtus? etſi
Caducę hęreditates. ne illa q̃dem Antonii celeritas contemnẽda eſt.quem niſi in via caducę hęreditates retardaſ=
ſent: volaſſe eũ,nõ iter feciſſe diceres.alios ad negotiũ publicũ ire cũ cupimus,vi ſolemus ex
trudere.hũc retinẽtes excluſimus.At q̃d ei cũ Apollonia?q̃d cũ Dyrrhachio? q̃d cũ Illyrico?
q̃d cum P.Vatinii Imperatoris exercitu?ſuccedebat,vt ipſe dicebat,Hortẽſio.certi fines Ma=
cedonię,certa conditio,certiſſimo modo erat etiam illius exercitus:cum Illyrico vero, & cũ
Vatinii legionib⁹ q̃d erat Antonio?at ne Bruto q̃dẽ. id em̃ fortaſſe q̃ſpiã improbus dixerit.
omnes legiones,oẽs copię,quę vbiq; ſunt,populi Ro.ſunt.neq; em̃ legiones quę Antoniũ re
liquerunt,Antonii potius q̃ Reip.fuiſſe dicuñ.Om̃e.n.exercit⁹,& imꝑii ius amittit is,q̃ eo
imꝑio & exercitu Rẽp.oppugnat.ꝙ ſi ipſa Reſp.iudicaret,aut ſi omne ius decretis eius ſta=
tueret,Antonio ne an Bruto legiões ppľi Ro.adiudicaret?alter aduolaret ſubito ad direptio
nẽ peſtẽq; ſociorũ:& quacũq; iret,omnia vaſtaret,diriperet,auferret:exercitu populi Ro.con
tra ipſum populũ Ro.vteretur.alter vero eã ſibi legẽ ſtatueret,vt quocũq; veniſſet,lux veniſ
ſe quędã & ſpes ſalutis videreẗ.deniq; alter ad euertendã Rẽp.p̃ſidia quęrebat:alter ad conſer
uandã.Nec vero nos hoc magis videbamus,q̃ ipſi milites,a q̃bus tanta in iudicando prudẽ=
tia nõ erat poſtulanda.cũ.VII.cohortibus iſſe Apolloniã ſcribit Antoniũ.q̃ iã aut captus eſt
qđ dii dent:aut certe homo verecũdus in Macedoniã nõ accedit,ne contra Senatũ feciſſe vi=
deatur.Delectus habitus in Macedonia eſt ſummo Hortenſii ſtudio & induſtria . cuius ani=
mũ egregiũ,dignũq; & ipſo,& maioribus ſuis ex Bruti literis ꝑſpicere potuiſtis.Legio,quã
Cicero fili⁹ L.Piſo ducebat,legatus Antonii,Ciceroni ſe filio meo tradidit.Eq̃tatus q̃ in Syriã ducebatur
bipartito,alter eũ a quo ducebaẗ reliq̃t in Theſſalia,ſeſeq; ad Brutũ contulit: alterũ in Mace
donia Cn.Domitius adoleſcẽs ſumma virtute,& conſtantia ab legato Syriaco abduxit:P.au
tẽ Vatinius,q̃ decimo anno iure laudatus a nobis,& hoc tẽpore merito laudandus eſt,ape=
ruit Dyrrhachii portas Bruto,& exercitũ tradidit.Tenet igiẗ populus Ro.Macedoniam, te
net Illyricũ,tuetur Gręciã:noſtrę ſunt legiones,noſtra leuis armatura,noſtri eq̃tatus,maxi=
meq; noſter eſt Brutus,ſempq; noſter,cum ſua excellentiſſima virtute Reip.natus, tum fato
quodã paterni materniq; generis,& nominis.Ab hoc igitur quiſq̃ bellũ timet?q̃ anteq̃ nos id
Iacere. coacti ſuſcepimus,in pace iacere,q̃ in bello vigere maluit.q̃q̃ ille q̃dẽ nunq̃ iacuit,nec hoc ca
dere verbũ in tantã virtutis p̃ſtantiã poteſt.Erat em̃ in deſiderio ciuitatis,in ore,in ſermone
oĩm.Tãtũ aũt aberat a bello,vt cũ cupiditate libertatis Italia arderet, defuerit ciuiũ ſtudiis
potius,q̃ eos in armorũ diſcrimen adduceret.Itaq; illi ipſi,ſi q̃ ſunt,q̃ tarditatem Bruti rep=
hendant,tñ eiuſdẽ moderationẽ,patientiamq; mirẽtur.Sed iam video quid loquañ. neq;.n.
id occulte faciunt.timere ſe dicunt quomodo ferant Veterani,exercitũ Brutum habere.qua
ſi vero q̃cq̃ interſit inter A.Hircii,C.Panſæ,D.Bruti,C.Cæſaris,& hũc exercitum M.Bruti.
Nam ſi quattuor exercitus ii,de quibus dixi,propterea laudantur,ꝙ pro populi Ro.liberta=

te arma ceꝑrũt, qd eſt cur M. Bruti exercitus non in eadẽ cauſa reponat̃? At eñ Veteranis
ſuſpectũ eſt nomẽ M. Bruti, magis ꝗ Decimi. Equidẽ nõ arbitror, etſi eſt eñ Brutorũ cõmune
factũ, & laudis ſocietas: ęquius D. tamẽ Bruto irati ſunt oẽs ii, q id factũ dolebãt, quo minus
ab illo rẽ illã dicebant fieri decuiſſe. Quid ergo nũc agũt tot exercitus, niſi vt obſidione Bru
tus liberet̃? q aũt hos exercitꝰ ducũt? hi credo, q Cęſaris res actas euerti, q cauſam veterano
rũ prodi volũt? ſi ipſe viueret Cæſar, acrius credo acta ſua defenderet, ꝗ vir fortiſſimus defen
dit Hircius? aut amicior cauſæ poteſt inueniri, ꝗ filius? At eorũ alter nõdũ ex longinquitate
grauiſſimi morbi recreatus qcqd habuit viriũ, id in eorũ libertatẽ cõtulit, quorũ votis iudi-
cauit ſe a morte reuocatũ. alter virtutis robore firmior, ꝗ ætatis, cum iſtis ipſis veteranis ad
D. Brutũ liberandũ profectus eſt. Igit̃ illi certiſſimi, iidẽqꝫ acerrimi Cęſaris actorũ patroni, ꝓ
D. Bruti ſalute bellũ gerũt. quos veterani ſequunt̃. de libertate eñ populi Ro. nõ de ſuis cõ-
modis armis decernẽdũ vidẽt. Quid eſt igit̃ cur iis, q D. Brutũ oĩbꝰ copiis cõſeruatũ velint,
M. Bruti ſit ſuſpectus exercitus? An vero ſi qd eſſet, qđ a M. Bruto timẽdũ videret̃, Panſa id
nõ videret? aut ſi videret, nõ laboraret? qs aut ſapiẽtior ad cõiecturã rerũ futurarum? aut ad
propulſandũ metũ diligẽtior? Atq huiꝰ animũ erga M. Brutũ ſtudiũqꝫ vidiſtis. pręcepit ora
tione ſua qd decernere nos de Bruto, qd ſentire oporteret: tãtũqꝫ abfuit vt ꝑiculoſum Rei
pu. M. Bruti putaret exercitũ, vt in eo firmiſſimũ Reip. pręſidiũ & grauiſſimũ poneret. Scili
cet hęc Panſa aut nõ videt (hebeti eñ ingenio eſt) aut negligit? quę eñ Cęſar egit, ea rata eẽ
nõ curat. de qbus cõfirmãdis & ſanciendis legẽ comitiis Cẽturiatis ex auctoritate noſtra la-
turus eſt. Deſinãt igit̃ aut ii, q nõ timẽt, ſimulare ſe timere, ſed proſpicere Reip. aut ii q oĩa
verent̃, nimiũ eſſe timidi. ne illorũ ſimulatio, horũ ſit ignauia. Quę (malũ) eſt iſta ratio? ſemꝑ
optimis cauſis veteranorũ nomẽ opponere? quorũ etiã ſi amplecterer virtutes, vt facio: tamẽ
ſi eſſent arrogantes, nõ poſſem ferre faſtidiũ. An nos conãtes ſeruitutis vincula rũꝑe, impe
diet ſiqs veteranos id nolle dixerit? nõ ſunt eñ credo innumerabiles, q pro cõmuni libertate
arma capiant. nemo eſt ꝑter veteranos milites vir, q ad ſeruitutẽ ꝓpulſandã ingenuo dolore
excitet̃? poteſt igit̃ ſtare Reſp. freta veteranis ſine magno ſubſidio iuuentutis? quos qdẽ liber-
tatis adiutores cõplecti debetis: ſeruitutis auctores ſequi nõ debetis. Poſtremo: erumpat eñ
aliquãdo vera & me digna vox. Si veteranorum nutu mẽtes huius ordinis gubernant̃, oĩaqꝫ
ad eorũ volũtatẽ dicta factaqꝫ noſtra referunt̃, optanda mors eſt, quæ ciuibus Ro. ſemꝑ fuit
ſeruitute potior. oĩs eſt miſera ſeruitus: ſed fuerit quędã neceſſaria, ecqđnam principiũ puta Seruitꝰ oĩs
tis libertatis capeſſendę? an cũ illũ neceſſariũ, & fatalẽ ꝑne caſum nõ tulerimus, hũc feremus miſera.
volũtariũ? tota Italia deſiderio libertatis exarſit: ſeruire diutius nõ poteſt ciuitas: ſerius po-
pulo Ro. hũc veſtitũ atqꝫ arma dedimus, ꝗ ab eo flagitati ſumus. magna nos qdẽ ſpe, & pro-
ꝑe explorata, libertatis cauſam ſuſcepimus. ſed vt concedã incertos exitus eſſe belli, martẽqꝫ
cõmunẽ, tamẽ pro libertate, vitæ ꝑiculo decernendũ eſt. nõ eñ in ſpiritu vita eſt: ſed ea nul Seruire
la eſt omnino ſeruiẽti. oẽs eñ nationes ſeruitutem ferre poſſunt, noſtra ciuitas nõ poteſt. nec Roma ne-
vllã aliã ob cauſam, niſi ꝙ illę laborẽ dolorẽqꝫ fugiũt: qbus vt careãt, oĩa ꝑpeti poſſunt. nos ſcit.
ita a maioribus inſtituti, atqꝫ imbuti ſumus, vt oĩa cõſilia atqꝫ facta ad virtutẽ atqꝫ dignita-
tẽ referamus. ita pręclara eſt recuꝑatio libertatis, vt ne mors qdẽ ſit in repetẽda libertate fu
gienda. Qꝫ ſi immortalitas cõſequeret̃ præſentis ꝑiculi fuga, tamẽ eo magis ea fugiẽda eſſe
videret̃, quo diuturnior † eſſe ſeruitus. Cũ vero dies, & noctes oĩa nos vndiqꝫ fata circũſtent, † eſſet.
nõ eſt veſtri, noĩſqꝫ Romani dubitare, eũ ſpiritũ, quẽ naturę qs debeat, patrię reddere. cõcurri
tur vndiqꝫ ad cõmune incendiũ reſtinguendũ: veteraniqꝫ primi Cęſaris auctoritatẽ ſecuti co
natũ Antonii repulerũt: poſt eiuſdẽ furorem Martia legio fregit, Quarta afflixit. Sic a ſuis le
gionibꝰ cõdẽnatus irrupit in Galliã, quã ſibi armis animiſqꝫ infeſtã inimicãqꝫ cognouit. hũc
A. Hircii, C. Cęſaris exercitus inſecuti ſunt: poſt Panſę delectus vrbẽ totãqꝫ Italiã erexit: vnꝰ
eſt oĩm hoſtis, ꝗꝗ habet ſecũ L. fratrẽ chariſſimũ Reip. ciuẽ, cuius deſideriũ ciuitas ferre diu
tius nõ põt. qd illa tetrius bellua? qd immanius? q ob eã cauſam natus videt̃, ne oĩm mortaliũ
turpiſſimꝰ eſſet Antonius. eſt vna Trebellius, q iã cũ tabulis nouis redit in gratiã: T. Plãcus,
cæteri pares: q id pugnãt, id agũt, vt cõtra Rẽp. reſtituti eſſe videant̃: ſollicitãt hoĩes imꝑri Id pugnãt.
tos Saxas, & Caphones: ipſi ruſtici, atqꝫ agreſtes: q hãc Rẽp. nec viderũt vnꝗ, nec videre con
ſtitutã volũt: q nõ Cęſaris, ſed Antonii acta defendũt: quos auertit agri Cãpani infinita poſ-
ſeſſio: cuius eos nõ pudere miror, cũ videãt mimos, & mimas habere vicinos. Ad has ꝑſtes
opprimẽdas qd eſt cur moleſte feramus ꝙ M. Bruti acceſſit exercitus? immoderati credo ho-

minis,& turbulenti.vide ne nimiū ꝑne patientis: etſi in illius viri conſiliis,atq; factis,nec nimiū,nec parū vnꝗ̃ fuit.omnis volūtas M.Bruti P.C.oīs cogitatio,tota mens, auctoritatem Senatus,libertatē populi Ro.intuet̃:hæc habet propoſita:hęc tueri vult:tentauit ꝗd patiētia proficere poſſet:nihil cū proficeret,cōtra vim experiendū putauit.Cui ꝗdem P.C.vos idē tribuere hoc tēpore debetis,ꝗd ad XIII.Cal.D.Bruto,& C.Cęſari me auctore tribuiſtis.quorum priuatū de Repu.cōſiliū & factū auctoritate veſtra eſt cōprobatū,atq; laudatū.ꝗd idē in M.Bruto facere debetis,a quo inſꝑatū,& repentinū Reip.pręſidiū legionum,equitatꝰ,auxiliorū magnę & firmę copię cōparatę ſunt:adiungenduſq; eſt Q.Hortēſius:qui cumꝰ Macedoniā obtineat,adiutorē ſe Bruto ad cōparandū exercitū fideliſſimū & cōſtantiſſimū præbuit. nam de Apuleio ſeparatim cenſeo referendū:cui teſtis eſt ꝑ literas Brutus,eum principem fuiſſe ad conatū exercitus cōparādi.Quę cū ita ſint, ꝙ Panſa cōſul verba fecit de literis,quæ a Q.Cepione Bruto Proconſ.allatæ,& huic ordini recitatę ſunt, de ea re ita cenſeo. Cū Q. Cepionis Bruti Procōſulis opera,cōſilio,induſtria,& virtute,difficillimo Reipu.tēpore prouinciā Macedoniā,Illyricū,cūctā Gręciā,legiones,exercitꝰ,eꝗtatus in cōſulū,Senatus,populiq; Ro.poteſtate ſint:id Q.Cepionē Brutū Procōſ.bene,& e rep.& ſua maiorūq; ſuoꝝ dignitate,cōſuetudineq; Reip.bene gerendæ feciſſe:eamq; rē Senatui populoq; Ro.gratā eſſe,& fore:vtiq; Q.Cepio Brutus Procōſ.prouinciā Macedoniā,Illyricū,totāq; Gręciā, tueat̃,defendat,cuſtodiat,incolumēq; ſeruet:eiq; exercitui,quē ipſe cōſtituit,cōparauit,pręſit:pecuniaq; ad rē militarē,ſiqua opus ſit,q̄ publica ſit,& exigi poſſit, vtat̃,exigat,pecuniaſq; a ꝗbus videtur ad rē militarē mutuas ſumat:frumentū imperet:operāq; det, vt cū ſuis copiis q̄proxime Italiā ſit.Cūq; literis Q.Cepionis Bruti Procōſ.intellectū ſit,Q.Hortēſii Procōſulis opera & virtute vehemēter Rēp.adiutā,oīaq; eius cōſilia cū cōſiliis Q.Cepionis Bruti Procōſulis cōiuncta fuiſſe,eāq; rē magno vſui Reip.fuiſſe, Q.Hortenſiū Procōſ. recte & ordine exq; Rep. feciſſe:Senatuiq; placere Q. Hortenſium Proconſ.cum Q. Cepione Proconſ. & legatis ſuis Macedoniam prouinciam obtinere quoad ex S.C.ſucceſſum ſit.

Qꝫ proxime Italiā.

IN M. ANTONIVM PHILIPPICA VNDECIMA.
ORATIO.LIIII.

MAGNO IN DOLORE SVM P. C. VEL MOERORE POtius,quem ex crudeli,& miſerabili morte C.Trebonii optimi ciuis, moderatiſſimiq; hominis accepimus.ineſt tamē aliquid,ꝗd Reip.ꝓfuturū putē.ꝑſpeximus em̄ quanta in his,q cōtra patriā ſcelerata arma ceperūt, ineſſet immanitas. nā duo hæc capita nata ſunt poſt hoīes natos teterrima,& ſpurciſſima,Dolabella,& Antonius: quorū alter effecit,ꝗd optabat:de altero patefactum eſt,ꝗd cogitaret.L. Cinna crudelis: C.Marius in iracūdia ꝑſeuerās:L.Sylla vehemēs:neq; vlliꝰ horū in vlciſcēdo acerbitas ꝓgreſſa vltra mortē eſt. q̄ tū pœna ī ciues nimis crudelis putabat̃. Ecce †tibi geminū ī ſcelere par,inuſitatū,inauditū,ferū,barbarū.Itaq; quorū ſummū quondā inter ipſos odiū,bellūq; meminiſtis,eoſdē poſtea ſingulari inter ſe cōſenſu,& amore deuinxit impuriſſimę naturę,& turpiſſimę vitę ſimilitudo.Ergo id,ꝗd fecit Dolabella,in quo potuit,multis idem minat̃ Antonius. ſed ille cū ꝓcul abeſſet a cōſulibꝰ,exercitibuſq; noſtris,nec dū Senatū cū populo Ro.cōſpiraſſe ſenſiſſet,fretus Antonii copiis ea ſcelera ſuſcepit,quę iā Romę ſuſcepta arbitrabat̃ a ſocio furoris. Quid ergo hūc aliud moliri?ꝗd optare cēſetis?aut quā oīno cauſā eē belli?oēs q libere de Rep.ſenſimꝰ,q dignas nobis ſentētias diximꝰ,q populū Ro.liberū eſſe voluimus,ſtatuit ille ꝗdē nō inimicos,ſed hoſtes.maiora in nos q̄ in hoſtē ſupplicia meditat̃.mortē naturę pœnā putat eſſe: iracūdiæ,tormētū atq; cruciatū.qualis igit̃ hoſtis habēdus eſt is,a quo victore ſi cruciatus abſit, mors ī beneficii partē numeret̃?Quāobrē P.C.q̄q̄ hortatore nō egetis,ipſi em̄ veſtra ſpōte exarſiſtis ad libertatis recuꝑādę cupiditatē,tamē eo maiore ſtudio libertatē defendite, quo maiora ꝓpoſita victis ſupplicia ſeruitutis videtis. In Galliā inuaſit Antonius,in Aſiā Dolabella.in alienā vterq; ꝓuinciā.alteri ſe Brutus obiecit: īꝑtūq; furētis, atq; oīa diuexare,& diripere cupiētis,vitę ſuę ꝑiculo colligauit,a ꝓgreſſu arcuit,a reditu refrenauit:obſideri ſe paſſus ex vtraq; ꝑte cōſtrinxit Antoniū.alter in Aſiā irrupit curſim,vt ī Syriā patebat via certa,neq; lōga. ꝗd opus fuit cū legiōe,ꝓmiſſo Marſo neſcio quo Octauio ſcele-

†tergeminum.